EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 23. 6. 2025
COM(2025) 344 final

Odporúčanie

ODPORÚČANIE RADY

s cieľom odstrániť nadmerný deficit v Rumunsku

Odporúčanie

ODPORÚČANIE RADY

s cieľom odstrániť nadmerný deficit v Rumunsku

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

So zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 126 ods. 7,

so zreteľom na odporúčanie Európskej komisie,

keďže:

(1) Podľa článku 126 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) sa členské štáty musia vyhýbať nadmernému deficitu verejných financií.

(2) Pakt stability a rastu je založený na cieli, ktorým sú zdravé a udržateľné verejné financie ako prostriedok posilnenia podmienok pre cenovú stabilitu a silný, udržateľný a inkluzívny rast opierajúci sa o finančnú stabilitu, čím sa podporuje dosahovanie cieľov Únie v oblasti udržateľného rastu a zamestnanosti.

(3) Na Rumunsko sa od apríla 2020 vzťahuje postup pri nadmernom deficite. Rada 3. apríla 2020 podľa článku 126 ods. 6 ZFEÚ rozhodla, že v Rumunsku existuje nadmerný deficit z dôvodu nedodržania kritéria deficitu([1]) a vydala odporúčanie podľa článku 126 ods. 7 ZFEÚ([2]) s cieľom odstrániť nadmerný deficit verejných financií najneskôr do roku 2022.

(4) Vzhľadom na hlboký pokles hospodárskej činnosti spojený s pandémiou ochorenia COVID-19 Rada 18. júna 2021 prijala revidované odporúčanie([3]) podľa článku 126 ods. 7 ZFEÚ, v ktorom odporučila, aby Rumunsko odstránilo nadmerný deficit najneskôr do roku 2024.

(5) Rada prijala 26. júla 2024 rozhodnutie (EÚ) 2024/2130([4]) v súlade s článkom 126 ods. 8 ZFEÚ, v ktorom rozhodla, že Rumunsko neprijalo účinné opatrenia v reakcii na odporúčanie Rady z 18. júna 2021. V rozhodnutí Rady z 26. júla 2024 sa zohľadnilo, že ďalší krok v postupe pri nadmernom deficite – konkrétne revidované odporúčanie Rady podľa článku 126 ods. 7 ZFEÚ týkajúce sa nápravy nadmerného deficitu – sa uskutoční po predložení národného strednodobého fiškálno-štrukturálneho plánu v súlade s článkom 11 a článkom 36 ods. 1 písm. a) nariadenia (EÚ) 2024/1263.

---

1 Ú. v. EÚ L 110, 8.4.2020, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2020/509/oj

2 Odporúčanie Rady (EÚ) 2020/C 116/01 z 3. apríla 2020 s cieľom odstrániť nadmerný deficit verejných financií v Rumunsku (Ú. v. EÚ C 116, 8.4.2020, s. 1 – 3).

3 Odporúčanie Rady (EÚ) 2021/C 304/24 z 18. júna 2021 s cieľom odstrániť nadmerný deficit verejných financií v Rumunsku (Ú. v. EÚ C 304, 29.7.2021, s. 111 – 115).

4 Rozhodnutie Rady (EÚ) 2024/2130 z 26. júla 2024, ktorým sa stanovuje, že Rumunsko neprijalo účinné opatrenia v reakcii na odporúčanie Rady z 18. júna 2021 (Ú. v. EÚ L 2024/2130, 1.8.2024).

(6) Rumunsko 25. októbra 2024 predložilo svoj prvý národný strednodobý fiškálno-štrukturálny plán, ako sa vyžaduje v nariadení (EÚ) 2024/1263([5]). Plán sa vzťahoval na obdobie 2025 – 2028 a predstavoval fiškálnu úpravu rozloženú na sedem rokov. Rada 21. januára 2025 prijala odporúčanie, ktorým sa schvaľuje národný strednodobý fiškálno-štrukturálny plán Rumunska([6]). V tomto odporúčaní sa stanovili maximálne miery rastu čistých výdavkov a špecifikoval sa súbor reforiem a investícií, ktoré opodstatňujú predĺženie obdobia úprav na sedem rokov.

(7) Rada 21. januára 2025 prijala revidované odporúčanie podľa článku 126 ods. 7 ZFEÚ, v ktorom odporučila, aby Rumunsko odstránilo nadmerný deficit do roku 2030([7]). Rada v súlade s článkom 3 ods. 4 nariadenia (ES) č. 1467/97([8]) odporučila Rumunsku nápravnú trajektóriu vývoja čistých výdavkov s týmito maximálnymi mierami rastu čistých výdavkov([9]): 5,1 % v roku 2025, 4,9 % v roku 2026, 4,7 % v roku 2027, 4,3 % v roku 2028, 4,2 % v roku 2029 a 3,9 % v roku 2030, čo zodpovedá maximálnym kumulatívnym mieram rastu vypočítaným vo vzťahu k roku 2023 vo výške 20,2 % v roku 2025, 26,0 % v roku 2026, 31,9 % v roku 2027, 37,6 % v roku 2028, 43,3 % v roku 2029 a 49,0 % v roku 2030. Išlo o rovnaké ročné a kumulatívne miery rastu, aké boli stanovené v odporúčaní, ktorým sa schvaľuje národný strednodobý fiškálno-štrukturálny plán Rumunska. Rada stanovila Rumunsku lehotu do 30. apríla 2025 na prijatie účinných opatrení a predloženie potrebných opatrení spolu s výročnou správou o pokroku za rok 2025 Komisii v súlade s článkom 21 nariadenia (EÚ) 2024/1263.

(8) Rumunsko doteraz nepredložilo výročnú správu o pokroku v súvislosti s prijatými opatreniami a v súvislosti s vykonávaním súboru reforiem a investícií, ktoré opodstatňujú predĺženie obdobia úprav.

(9) V rokoch 2024 a 2025 rastú čisté výdavky oveľa rýchlejšie, ako odporúčala Rada; to vedie k pretrvávajúcemu vysokému deficitu verejných financií, čo ohrozuje včasnú nápravu nadmerného deficitu do roku 2030. V rámci postupu pri nadmernom deficite neexistujú žiadne zmierňujúce „závažné faktory“ na zváženie, ktoré by toto posúdenie zmenili, pričom vysoké riziká strednodobej fiškálnej udržateľnosti, ktorým Rumunsko čelí, sú priťažujúcim faktorom. Na základe toho Rada dňa [dátum] prijala rozhodnutie podľa článku 126 ods. 8 ZFEÚ, v ktorom sa stanovuje, že v reakcii na jej odporúčanie z 21. januára 2025 neboli prijaté žiadne účinné opatrenia.

(10) V prípade, že členský štát, pre ktorý platí výnimka, neprijme účinné opatrenia, od Rady sa podľa článku 126 ZFEÚ vyžaduje, aby prijala revidované odporúčanie podľa článku 126 ods. 7 adresované dotknutému členskému štátu s cieľom odstrániť

---

5 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1263 z 29. apríla 2024 o účinnej koordinácii hospodárskych politík a mnohostrannom rozpočtovom dohľade a o zrušení nariadenia Rady (ES) č. 1466/97 (Ú. v. EÚ L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.

6 Odporúčanie Rady z 21. januára 2025, ktorým sa schvaľuje strednodobý fiškálno-štrukturálny plán Rumunska (Ú. v. EÚ C/2025/647, 10.2.2025). ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/647/oj).

7 Všetky dokumenty týkajúce sa postupu pri nadmernom deficite Rumunska sa nachádzajú na webovej adrese: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/corrective-arm-excessive-deficit-procedure/excessive-deficit-procedures-overview/romania_en.

8 Nariadenie Rady (ES) č. 1467/97 zo 7. júla 1997 o urýchľovaní a objasňovaní vykonania postupu pri nadmernom schodku (Ú. v. ES L 209, 2.8.1997, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1467/2024-04-30).

9 Čisté výdavky sú vymedzené v zmysle článku 2 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2024/1263 ako výdavky verejnej správy bez i) úrokových výdavkov, ii) diskrečných príjmových opatrení, iii) výdavkov na programy Únie plne kryté príjmami z fondov Únie, iv) vnútroštátnych výdavkov na spolufinancovanie programov financovaných Úniou, v) cyklických prvkov výdavkov na dávky v nezamestnanosti a vi) jednorazových a iných dočasných opatrení.

nadmerný deficit v stanovenej lehote. V súlade s článkom 3 ods. 4 nariadenia Rady (ES) 1467/97 sa má v uvedenom odporúčaní tiež stanoviť maximálna lehota šiestich mesiacov, počas ktorej má dotknutý členský štát prijať účinné opatrenia na nápravu nadmerného deficitu, pričom táto lehota môže byť skrátená na tri mesiace, ak si to vyžaduje závažnosť situácie. Okrem toho má Rada vo svojom odporúčaní odporučiť členskému štátu, aby dodržiaval maximálne miery rastu čistých výdavkov stanovené v nápravnej trajektórii vývoja čistých výdavkov, čím sa zabezpečí, aby sa deficit verejných financií znížil pod referenčnú hodnotu 3 % HDP a udržal sa pod ňou v lehote stanovenej v danom odporúčaní. Ak sa začal postup pri nadmernom deficite na základe kritéria deficitu, má byť nápravná trajektória v súlade s minimálnou ročnou štrukturálnou úpravou vo výške najmenej 0,5 % HDP ako referenčnou hodnotou v rokoch, keď sa očakáva, že deficit verejných financií prekročí referenčnú hodnotu. So zreteľom na odôvodnenie 23 nariadenia Rady (EÚ) 2024/1264 môže Komisia na prechodné obdobie rokov 2025, 2026 a 2027 upraviť referenčnú hodnotu tak, aby sa v nej pri stanovovaní navrhovanej nápravnej trajektórie na uvedené roky zohľadnilo zvýšenie úrokových výdavkov.

(11) Reálny HDP Rumunska sa v roku 2024 zvýšil o 0,8 %. Podľa prognózy Európskej komisie z jari 2025 sa očakáva, že hospodárstvo bude v roku 2025 rásť o 1,4 %, k čomu prispeje oživenie v stavebníctve a dopravných službách, ktorému pomôže členstvo v schengenskom priestore a modernizácia infraštruktúry. Očakáva sa, že reálny HDP sa v roku 2026 zvýši o 2,2 %, čo má byť následkom výraznejšieho čerpania finančných prostriedkov v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti. Miera nezamestnanosti má dosiahnuť 5,3 % v roku 2025 a 5,2 % v roku 2026. Inflácia sa má znížiť z 5,8 % v roku 2024 na 5,1 % v roku 2025 a na 3,9 % v roku 2026.

(12) Podľa údajov poskytnutých Eurostatom 22. apríla 2025[10] dosiahol deficit verejných financií v Rumunsku v roku 2024 výšku 9,3 % HDP. To je oveľa viac ako prognóza deficitu vo výške 7,9 % HDP, ktorá je zahrnutá v strednodobom fiškálno-štrukturálnom pláne Rumunska z októbra 2024. Podľa prognózy Európskej komisie z jari 2025 by mal deficit verejných financií v roku 2025 dosiahnuť úroveň 8,6 % HDP a v roku 2026 úroveň 8,4 % HDP. Predpokladá sa, že štrukturálny deficit dosiahne v roku 2025 úroveň 7,9 % HDP, a očakáva sa, že v roku 2026 sa jeho výška nezmení.

(13) Verejný dlh na konci roku 2024 dosahoval 54,8 % HDP. Podľa prognózy Európskej komisie z jari 2025 sa predpokladá, že na konci roku 2025 sa zvýši na 59,4 % HDP a na konci roku 2026 na 63,3 % HDP, čo znamená, že prekročí referenčnú hodnotu 60 % HDP.

(14) Revidovaná nápravná trajektória vývoja čistých výdavkov uvedená v tomto odporúčaní, ktorým sa stanovujú maximálne miery rastu čistých výdavkov, je v súlade s minimálnym ročným zlepšením štrukturálneho salda aspoň o 0,5 % HDP a zabezpečuje sa ňou, aby sa deficit verejných financií znížil a udržal pod referenčnou hodnotou v pôvodnom termíne nápravy do roku 2030. S cieľom zabezpečiť konzistentný prístup založený na riziku a riešiť odchýlku od pôvodnej trajektórie sa nápravná trajektória zavádza prednostne, pričom ročné úpravy štrukturálneho primárneho salda predstavujú približne 2 percentuálne body [ročne] v rokoch 2025 a 2026 a približne 1 percentuálny bod po roku 2026, k čomu prispievajú kľúčové

[10] Eurostat – Euro Indicators (Euro ukazovatele) uverejnené 22. apríla 2025. Pozri: https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-euro-indicators/w/2-22042025-ap

reformy vrátane revízie daňového rámca, a zabezpečí sa ňou, aby sa dlh v strednodobom horizonte vrátil na obozretnú úroveň pod 60 % HDP. Na základe nápravnej trajektórie vývoja čistých výdavkov stanovenej v tomto odporúčaní, rámca Európskej komisie pre strednodobú projekciu verejného dlhu a prognózy Európskej komisie z jari 2025 by sa deficit verejných financií znížil z 9,3 % HDP v roku 2024 na 2,8 % do roku 2030. Dlh verejnej správy by sa naďalej zvyšoval z 54,8 % HDP na konci roka 2024 na 62,3 % na konci roka 2028 a potom by klesol na 61,1 % v roku 2030.

(15) Dodržiavaním odporúčaných maximálnych mier rastu čistých výdavkov stanovených v rámci nápravnej trajektórie vývoja čistých výdavkov by sa mala zabezpečiť trvalá náprava nadmerného deficitu, pričom konkrétne opatrenia by sa mali orientovať na zlepšenie kvality a zloženia verejných financií, zachovanie investícií a posilnenie rastového potenciálu hospodárstva. Reformy fiškálnej a širšej hospodárskej povahy by mali udržateľným spôsobom zlepšovať potenciál rastu a odolnosti hospodárstva a podporovať fiškálnu udržateľnosť.

(16) V tejto súvislosti sa stále uplatňuje bod 2 odporúčania Rady z 21. januára 2025, ktorým sa schvaľuje strednodobý plán Rumunska, a príloha II (súbor reforiem a investícií, ktoré opodstatňujú predĺženie obdobia úprav na sedem rokov) k uvedenému odporúčaniu. Podľa článku 22 ods. 1 nariadenia 2024/1263 bude Komisia tieto reformy a investície naďalej monitorovať. Vzhľadom na nedávne zhoršenie fiškálnej pozície Rumunska v porovnaní so strednodobým fiškálno-štrukturálnym plánom je však potrebné rozšíriť rozsah reforiem v uvedenom pláne, najmä tých, ktoré majú priamejší vplyv na fiškálny výhľad a udržateľnosť dlhovej služby. Cieľom pripravovanej daňovej reformy by malo byť získanie dodatočných príjmov vo výške výrazne viac než 1,7 % HDP, s ktorými sa počítalo v pláne. Aby sa prispelo k náprave fiškálnej situácie, budú potrebné aj ďalšie opatrenia na zlepšenie daňovej správy a výberu daní a na zabezpečenie prísnej kontroly bežných výdavkov vrátane miezd vo verejnom sektore.

(17) V súlade s článkom 8 ods. 3 nariadenia č. 1467/97 sa rozhodnutie Rady o zrušení postupu pri nadmernom deficite prijme podľa článku 126 ods. 12 ZFEÚ len vtedy, ak sa deficit znížil pod referenčnú hodnotu a Komisia predpokladá, že tak zostane aj v súčasnom a nasledujúcom roku,

TÝMTO ODPORÚČA:

1. Rumunsko by malo zabezpečiť, aby nominálna miera rastu čistých výdavkov nepresiahla maximálnu hodnotu stanovenú v prílohe I.

2. Rumunsko by preto malo odstrániť nadmerný deficit do 2030.

3. Rada stanovuje Rumunsku lehotu do 15. októbra 2025, aby prijalo účinné opatrenia a predstavilo opatrenia potrebné na zabezpečenie včasnej nápravy nadmerného deficitu. Následne by Rumunsko malo podávať správu o pokroku dosiahnutom pri vykonávaní tohto odporúčania aspoň raz za šesť mesiacov, na jar v rámci výročnej správy o pokroku a na jeseň do 15. októbra, kým sa nedosiahne náprava nadmerného deficitu.

Toto odporúčanie je určené Rumunsku.

PRÍLOHA I

Maximálna miera rastu čistých výdavkov
(ročná a kumulatívna miera rastu, v nominálnom vyjadrení)
Rumunsko

Roky		2025	2026	2027	2028	2029	2030
Miery rastu (%)	ročná	2,8	2,6	4,6	4,4	4,2	4,0
	kumulatívna (*)	2,8	5,5	10,4	15,2	20,1	24,9

(*) Kumulatívna miera rastu sa počíta vo vzťahu k základnému roku 2024.

V Bruseli

Za Radu
predseda/predsedníčka